

Kurum : Işık Üniversitesi
Başlık : Prof. Dr. Rabia KARAKAYA POLAT, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ni anlatıyor
Konuşmacılar : Sadık GÜLTEKİN, Prof. Dr. Rabia KARAKAYA POLAT
Video Adresi : <https://youtu.be/ILıYSES3yTM>
Yayın Tarihi : 22.06.2017

Sadık Gültekin: Efendim, “Doğru Tercih” başlıyor. Hoş geldiniz, Gününüz güzel geçsin, mutlu geçsin. Çok şükür sınavlar bitti. Şimdi geriye bir tek tercihler kaldı. Tabii ki bir tek tercihler kaldı demek kolay, ama bir tek o kadar kolay değil. Tercihler de zor bir süreç. Hani hep deriz ya sınavlar bir bitsin rahat edelim. Sınavlar bitmiyor. Şimdi de tercihler var. Tercihler bittiği zaman bitecek mi? Üniversite var. O bittiği zaman bitecek mi? Gene bitmeyecek iş var, işte yükselmek var. Bu böyle devam ediyor. Sınavlar hayatımızın her aşamasında mevcut. Onları sevelim. Bunlar esasında güzel sınavlar. Şimdi hem sınavları konuşacağız hem üniversiteyi konuşacağız hem meslekleri konuşacağız Uluslararası İlişkileri konuşacağız. Kiminle konuşacağız? Işık Üniversitemizin Uluslararası İlişkiler Bölümünün Başkanı Prof. Dr. Sayın Rabia Karakaya Polat Hoca’mız bizlerle birlikte. Efendim, şeref verdiniz, ayaklarınıza sağlık.

Rabia Karakaya Polat: Teşekkürler,

Sadık Gültekin: Bitmiyor değil mi Hocam hiç?

Rabia Karakaya Polat: Yok, hayat bir mücadele ve tercihlerden ibaret tabii.

Sadık Gültekin: Peki, şimdi sizin köken lisans Boğaziçi Üniversitesi.

Rabia Karakaya Polat: Evet,

Sadık Gültekin: Sonra yüksek lisans?

Rabia Karakaya Polat: Yapmadım. Doğrudan doktora yaptım İngiltere’de.

Sadık Gültekin: İngiltere’de yaptınız. Peki, tercih yaparken yani uluslararası ilişkileri tercih ederken bugünleri öngördünüz mü? Yani şu anda uluslararası ilişkiler, uluslararası sorunlar zirve yapmış durumda.

Rabia Karakaya Polat: Evet,

Sadık Gültekin: Ve bundan sonraki süreçte de daha da artacak gibi gözüküyor.

Rabia Karakaya Polat: Tabii.

Sadık Gültekin: Ne dersiniz?

Rabia Karakaya Polat: Ben uluslararası ilişkileri tercih ettiğimde diplomat olacağımı zannediyordum. Hâlâ da birçok insan böyle düşünüyor. Tabii bu yolu takip edenler de var ama çok az bir kısmı aslında uluslararası ilişkiler mezunlarının çoğu başka alanlarda kariyerler yapıyorlar. Dediğiniz çok doğru her sabah bir krize, bir çatışmaya, bir skandala uyanıyoruz. Ve gerçekten bunları anlayacak, yorumlayacak ve bunlara bakarak geleceği tahmin edebilecek uzmanlara ihtiyaç var.

Sadık Gültekin: O kadar geniş bir alan ki uluslararası ilişkiler dediğimiz. Hani bu uluslararası ilişkiler dediğimiz bu ilişkiler; ekonomik midir, siyasi midir, kültürel midir öyle değil mi? O kadar çok yönü var ki.

Rabia Karakaya Polat: Çok doğru. Çok interdisipliner bir bölüm bu yani tarih, hukuk, felsefe, sosyoloji, iktisat bunlarla sürekli alışveriş içinde olmak zorundayız. Çünkü bu bahsettiğimiz krizler, çatışmalar çok boyutlu ve çok karmaşık. Bunları anlamak için tek bir disiplinin araçları yeterli değil. Onun için böyle bir eğitim vermeliyiz.

Sadık Gültekin: Birçok dalın toplandığı yer. Birçok dala da ayrılan yer esasında değil mi uluslararası ilişkiler?

Rabia Karakaya Polat: Doğru, evet yani uzmanlaşmak açısından mezunlar çok farklı alanlara ayrılabilirler.

Sadık Gültekin: Hem toplanma yeri hem de bir dağılma yeri.

Rabia Karakaya Polat: Aynen. Çok doğru ifade ettiniz. Evet.

Sadık Gültekin: Ve çok okumayı, çok kültür sahibi olmayı gerektiren bir dal esasında.

Rabia Karakaya Polat: Öyle evet, yani öğrenciler kendilerini tanımaya çalışırken biraz lisede hangi dersleri seviyorlar, ne tür kitaplardan hoşlanıyorlar ona bakabilirler.

Sadık Gültekin: Peki, neyi sevmek gerekir bu dal için?

Rabia Karakaya Polat: Tarih, belki biraz ipucu veriyor olabilir. Tabii ki siyasete ilgi çünkü uluslararası ilişkiler dediğimizde daha çok siyasi boyutundan bahsediyoruz. Dünyadaki siyasi gelişmeleri takip etme isteği, bunlara merak duymak bence ilk kriter olmalı.

Sadık Gültekin: Peki şey de köken olarak baktığımız da Boğaziçi kökenlisiniz sonra İngiltere’de yüksek lisans ve doktora var. Şimdi Işık Üniversitesinde bu bölümünde başkanısınız. Üç yeri kıyasladığımızda ama bu iyi kötü babından değil. Ne farklılıklar oldu? Hem süreç içerisinde hem de ne bileyim konuların işlenmesi açısından ne gibi farklar ortaya çıktı?

Rabia Karakaya Polat: Mesela müfredat açısından baktığımızda bence zaman içinde bu bölüm kendisini yeniliyor. Çünkü yeni meydan okumalar çıkıyor ortaya. Örneğin küresel iklim değişikliği işte bir 20 sene önce önemli bir konu değil iken şimdi uluslararası ilişkilerin önemli bir çalışma alanı

ve gelecekte de bizi bekleyen bir sorun. Dolayısıyla yeni konular ve onları da bizim müfredatımızın kapsamamız gerekiyor.

Sadık Gültekin: Mesela yakın zamana gittiğimizde sizin girdiğiniz süreyle, şimdiki süre arasında mesela Hocam benim girdiğimde hiç yoktu bile, düşünmemiştik bile dediğiniz örnek var mı?

Rabia Karakaya Polat: Muhtemelen siber güvenlik mesela. Güvenlik, uluslararası ilişkilerin klasik sorunlarından biridir. Ama bir 20 sene önce siber güvenlik diye bir ders veya bir araştırma alanı pek yoktu. Çok az sayıda uzmanı vardı. Şimdiyse siyasetin ve uluslararası ilişkilerin önemli alanlarından biri oldu.

Sadık Gültekin: Veyahut da e-devlet diye bir kavram yoktu.

Rabia Karakaya Polat: Tabii, tabii benim de çalıştığım bir alan zaten teknolojinin siyasal sonuçları şu anda önemli bir alan.

Sadık Gültekin: Peki, mesela diş hekimliğini okuduğumuzda bir meslek veriliyor değil mi? Mezun olduğumuz zaman, o belgeyi almayı hak ettiğimizde diş hekimisin deniliyor.

Rabia Karakaya Polat: Evet.

Sadık Gültekin: Veyahut da veteriner hekim deniliyor. Bir şey deniliyor. Uluslararası ilişkileri bitirdiğimizde şen şusun deniyor mu?

Rabia Karakaya Polat: Hayır, denmiyor. Bu da bazen ailelere, tercih yapacak adayları bu bölümden uzaklaştırabiliyor. Ama bence tam tersinin olması gerekir. Çünkü böyle kısıtlayıcı bir bölüm değil. Çok daha geniş ve interdisipliner bir eğitim veriyor. Biraz da adayın kendisini nasıl geliştirdiğine ve sonra nerelere kayacağına bağlı.

Sadık Gültekin: Bu gene yanlış anlaşılmasın da mesela diş hekimliğinde tek diş hekimi oluyorsun.

Rabia Karakaya Polat: Evet,

Sadık Gültekin: Bu alanda o kadar çok şeyde olabilirsin ki esasında.

Rabia Karakaya Polat: Tabi tabi, ben de bunu mezunlarımıza baktığım da görüyorum. Yani moda sektörüne giden mezunumuz da var, sivil topluma giden de var, medyada çalışan da var. Dolayısıyla biraz da adayın ilgilerini ve kendisini nasıl geliştirdiğine bağlı.

Sadık Gültekin: Peki, çok samimi söyledığımızda Hocam, bu bölümü okumak için büyük şehirlerde okumak yahut da işte şöyle bir ülkede okumak yahut da şöyle bir üniversitede okumak gerçekten fark yaratır mı?

Rabia Karakaya Polat: Bence üniversiteyi büyük şehirde okumak başlı başına bir tecrübe. Çünkü o şehrin kültüründen, sanatından, etkinliklerinden de faydalanmış oluyorsun.

Sadık Gültekin: Sadece olay ders değil.

Rabia Karakaya Polat: Evet, sadece bizim bölüm için değil. Bence bütün bölümler için bu geçerli.

Sadık Gültekin: Güzel.

Rabia Karakaya Polat: Herhangi bir ülkenin de gerekli olduğunu düşünmüyorum. Özellikle lisans seviyesinde fakat ilerde mezunlarımız önde gelen ülkelerde İngiltere’de, Amerika’da yüksek lisans yapabilirler.

Sadık Gültekin: Yüksek lisans, doktora yapabilirler. Peki, üniversitedeki bu dersin işlenişi müfredatta da çok fazla bir farklılık olduğunu sanmıyorum.

Rabia Karakaya Polat: Ülkeler arasında mı?

Sadık Gültekin: Ülkeler arasında veyahut da üniversiteler arasında.

Rabia Karakaya Polat: Biz evrensel bir eğitim verdiğimizi düşünüyoruz.

Sadık Gültekin: Peki, fark nerede ortaya çıkıyor? Hocaların görüşünde mi ortaya çıkıyor ya da ders veren kişinin?

Rabia Karakaya Polat: Bence bu çok önemli hani biz teknik bir eğitim veriyor olsaydık. Laboratuvarlarımızla belki fark yaratmaya çalışıyor olurduk ya da sanat atölyelerimizle fakat sosyal bilimlerde akademik kadro ve o kadronun sahip olduğu değerler çok önemli. Hele de siyaset bilimi gibi bir bölümde çünkü burada biz öğrencilere demokrasiyi anlatıyoruz, insan haklarını anlatıyoruz. Bu değerlerin akademik kadro tarafından benimsenmiş olması lazım. Bence bu farkın olduğu yerlerden birisi olabilir.

Sadık Gültekin: Ama bununla da bitmeyecek bu bölümdeki -her bölüm için geçerli ama- bu bölüm için daha da geçerli. Yani öğrencinin de çok şey talep etmesi lazım hem kendisi hem de sizden. Çok okuması işte tarihidir, sosyolojidir, kültürüdür yani oku oku bitmez bu bölüm.

Rabia Karakaya Polat: Biraz öyle öğrenciler de kendi aralarında konuşurken okuma kısmının biraz fazla olduğunu söylüyorlar. Ama bu doğru başka çünkü...

Sadık Gültekin: Yolu buradan geçiyor

Rabia Karakaya Polat: Evet, yani bizim bütün elimizdeki araç söz, konuşma. Siyaset bilimi zaten budur müzakere üzerine kuruludur. Onun için az önce söylediğim gibi yani laboratuvarlarda, atölyelerde olan bir şey değil. Daha çok konuşma üzerinden giden bir program. Onun için öğrencilerin biraz şeye de meraklı olması lazım: katılmaya, tartışmaya, görüşlerini ifade etmeye. Bunu seven öğrencilerimiz tabii çok mutlu oluyorlar bölümde. Çünkü bunu bir fırsat olarak görüyorlar. Yani güncel bazı problemler hakkında örneğin gelip sınıfta kendilerini ifade edebiliyorlar.

Sadık Gültekin: Doğru, şimdi; mesela bazı bölümler daha böyle hani akademik kariyere yönelik bölümlerdir. Kimi bölümler daha böyle sektöre yöneliktir. Şimdi; bu bölümde karar sana ait. Akademisyende olabilirsin, bunu maddiyata çevirip yani bu yanlış algılanmasın ama hani o alanda da rahatlıkla işini kurtarabilirsin.

Rabia Karakaya Polat: Evet, hepimiz hayatımızı kazanmak zorundayız. Akademisyenler de böyle yapıyor. Evet, yani bizim mezunlarımızın çoğu bence Işık Üniversitesinin mezunları özel şirketlerde, çok uluslu şirketlerde baktığımda enerji, otomotiv, iletişim gibi...

Sadık Gültekin: Bankacılık.

Rabia Karakaya Polat: Bankacılık. Bu gibi sektörlerde çalışıyorlar.

Sadık Gültekin: Hatta reklamcılık hiç fark etmiyor iletişim alanı.

Rabia Karakaya Polat: Evet evet. Kamuyu tercih eden mezunumuz epey az.

Sadık Gültekin: Adı uluslararası ilişkiler olduğu zaman yahut da uluslararası ticaret, yahut da uluslararası finans, yahut da uluslararası turizm yabancı dil şart.

Rabia Karakaya Polat: Tabii tabii. Evet yani bu bölümü Türkçe okumak bana pek anlamlı gelmiyor. Çünkü amacımız zaten uluslararası gelişmeleri takip etmek.

Sadık Gültekin: Ona da biraz saygı duymak lazım. Belki şartları belki hani bunu gerektiriyor da olabilir, ama yaparsak layıkıyla yapmanın yolu buradan geçiyor esasında.

Rabia Karakaya Polat: Yani şunu söylemek istedim. Uluslararası ilişkileri takip edebilmek için dünyada ne olup bittiğini ve onun üzerine yazılıp çizilenleri de takip edebilmek için İngilizce bilmek gerekiyor.

Sadık Gültekin: Bu alanda da söz sahibi olabilmek için artık yani...

Rabia Karakaya Polat: Bilgiyi öğretebilmek içinde.

Sadık Gültekin: Bu devirde uluslararası ilişkiler için değil. Her meslekte global düşünmek lazım. Yani sadece burayı düşünmeyeceksin.

Rabia Karakaya Polat: Tabii tabii bir dünyanın parçasıyız ve her şey birbirini etkiliyor.

Sadık Gültekin: Hani girişimcilikten söz ediyoruz. Diyoruz ki inovasyon, girişimcilik, bilmem ne bu bölüm içinde geçerli esasında değil mi?

Rabia Karakaya Polat: Evet, evet yani belki başka mühendislik gibi alanlarda bir icat şeklinde düşünülebilir.

Sadık Gültekin: Gibi algılansa da.

Rabia Karakaya Polat: Ama ben sosyal girişimciliğin de çok önemli olduğunu düşünüyorum ve bence mezunlarımız buna da kafa yormalı, yoruyorlar da. Ne gibi sosyal problemlerimiz var ve biz bunlara nasıl çözümler üretebiliriz? Dolayısıyla girişimciliği sadece ekonomik girişimcilik olarak değil. Sosyal girişimcilik olarak da düşünebiliriz.

Sadık Gültekin: O kadar zengin bir dal ki esasında. Hani bu üniversitede okurken çift ana dal yan dal bakımından da öyle. Mesela bazı bölümler vardır ki ona yakın olan bir-iki dal vardır. Onun da birtakım fiziki koşulları vardır. Hani herkeste yapamaz. Ama bu dal hukuğa da uzanıyor, sosyolojiye de, tarihe de, psikolojiye de, felsefeye de, güzel sanatlara da çok zengin.

Rabia Karakaya Polat: Tabii tabii. Bizim öğrencilerimiz içinde özellikle işletme ve iktisat programlarıyla yan dal ve ÇAP yapanlar var. Ama bu geçtiğimiz senelerde psikoloji bölümüyle yapmak isteyen öğrencilerimiz oldu. Biz de bunları teşvik ediyoruz.

Sadık Gültekin: Kesinlikle yani bu dalı oku işletmeyle çift ana dal yap. Mezun olduğun zaman belki onu yapabilirsin veyahut da ikisini birleştirebilirsin.

Rabia Karakaya Polat: Tabii seçeneklerinizi daha geniş tutmuş olursunuz.

Sadık Gültekin: Şimdi bu kadar şeyi konuştuktan sonra ve bunların hepsi de doğru, resmi bilgiler esasında. Hani bu alana akli birazcık meyilli olan öğrencilerin endişe etmemesi lazım. Velilerin de gençlerimizin önünü açması lazım. Hani bırakalım seçsinler, esasında geleceği gideceği çok parlak olan bir bölüm.

Rabia Karakaya Polat: Evet, bence adayların merakı varsa velilerin “Benim çocuğum iş bulabilir mi, ne yapar?” şeklinde bir sıkıntısı kesinlikle olmamalı.

Sadık Gültekin: Deniz derya esasında.

Rabia Karakaya Polat: Evet evet.

Sadık Gültekin: Ve olayı sadece işe de bırakmamak lazım. Sen iyiyse zaten iş seni bulur, sen bulmazsın. İş seni bulur.

Rabia Karakaya Polat: Evet, yani öğrencilerin sadece “Ne iş bulabilirim?” diye değil de “Ben ne yapmak istiyorum, ne yapabilirim, hangi boşluğu doldurabilirim? Hem hayatımı kazanıp hem de topluma nasıl katkıda bulunabilirim?” şeklinde düşünmesi gerekir.

Sadık Gültekin: Peki, okutulan, okuttuğunuz derslerden böyle birkaç tane bize sayabilir misiniz? En azından fikrimiz olsun.

Rabia Karakaya Polat: Evet, yani bazı alanlarda topluyor dediğim gibi mesela hukuk dersleri var. Hukuka giriş, uluslararası hukuk gibi. Daha böyle tarih ağırlıklı diploması tarihi yani bu ilişkilerin geçmişi nedir o şekilde dersler var. Daha güncel gelişmeleri takip ettiğimiz işte Türkiye-Rusya, Türkiye-Amerika ilişkileri gibi dersler var. Biraz bir de biraz daha felsefi “Adalet nedir, eşitlik nedir, insan hakları nedir?” böyle özellikle de tartıştığımız bol bol, öğrencilerin okuduğu ve yazdığı dersler var. Bu şekilde gruplandırabiliriz.

Sadık Gültekin: Mesela yine bunu iyi-kötü babından sormuyorum. Bize ders böyle anlatılırdı, ama şimdi ben Rabia Hoca olarak çağın gereği olarak dersi şöyle işliyorum. Yahut da hocalarımızın şöyle bölüm başkanısınız ya şöyle işlemlerini tavsiye ediyorum. Öyle bir fark ortaya çıkıyor mu? Yoksa bilginiz derin anlatalım dersi, çocukta dinlesin anlamadığı yeri sorsun yahut arada birlikte tartışalım. Nedir gidişat?

Rabia Karakaya Polat: Kesinlikle teknolojiyi daha fazla kullanıyoruz. Çünkü bu jenerasyon öyle yani bakarak, tablet başında, bilgisayar başında öğreniyor. Birçok ders kitabı da ona zaten geçiş yaptı. Dolayısıyla yaptığımız şeylerden biri bu. Diğeri de öğrenci katılımını teşvik edecek yöntemler uygulamak. Yani grup tartışmaları veya her hafta bir öğrencinin liderliğinde yapılan tartışmalar.

Sadık Gültekin: Organizasyonlar.

Rabia Karakaya Polat: Evet, hoca gelip sınıfta bir şey anlatıp gidiyor. Bu...

Sadık Gültekin: Ben de not tutuyorum. Anlamadığımı soruyorum değil!

Rabia Karakaya Polat: Orada öğrenciyi kaybediyoruz.

Sadık Gültekin: Peki, uluslararası ilişkiler diyoruz. Uluslararası organizasyonlar eğitimin bir parçası mıdır?

Rabia Karakaya Polat: Tabii biz mümkün olduğu kadar kurumlarla, başka kurumlarla işbirliği yapmak istiyoruz. Bu sivil toplum örgütleri olabilir, uluslararası kuruluşlar olabilir. Kendimizi kapatmamaya çalışıyoruz. Çünkü bu mezunlarda buradan ayrıldıkları zaman böyle bir dünyanın içine gidecekler. Onu yavaş yavaş üniversitede almaları gerekiyor.

Sadık Gültekin: Peki, genellikle hani siyasetin dili Fransızca denir. Bilmekte tabii ki yarar var. Ama ne dersiniz o konuda?

Rabia Karakaya Polat: Bence o biraz değişti. Bir önceki kuşakta belki öyleydi. Şimdi İngilizce bütün dünyada geçerli. Fakat 2. yabancı dilin hiç kimseye zararı olmaz, çok faydası olur. Yeni yükselen diller de aynı şekilde Rusça gibi, Çince gibi bunlarda Işık Üniversitesinde seçmeli olarak veriliyor.

Sadık Gültekin: Valla hani çok özel bir neden olmadığı takdirde bu bölümden mezun olduktan sonra aç kalınmaz. Yapacak o kadar iş var ki, işler yetiştiremezsiniz. Yani o derece artık gidişatta bunu şart koşuyor artık. Ne güzel ki böyle bir bölümün öğretim üyesisiniz.

Rabia Karakaya Polat: Ben de çok mutluyum, evet.

Sadık Gültekin: Ne güzel ki böyle bir bölüm var. Gerçekten zevkli de okuması da çok zevkli bir bölüm.

Rabia Karakaya Polat: Kesinlikle.

Sadık Gültekin: Ayaklarınıza sağlık, şeref duyduk katıldığınız için.

Rabia Karakaya Polat: Sağ olun.

Sadık Gültekin: Güzel oldu. Birtakım bilgiler edindik. Artık değerlendireceğiz bunları. Evet, bize ayrılan sürenin sonuna geldik. Tekrar birlikte olmak ümidiyle esen kalın, efendim.

*** Video burada sona eriyor. ***